

**SANKTUARIUM MARYJNE
W TOPCZEWIE**

GAZETKA

PARAFII TOPCZEWO

Nr 1/2011

www.parafiatopczewo.pl

40 dni umartwienia

Wielki Post jest czasem odnowy ducha i nawrócenia. Początkowo było to zaledwie 40 godzin, czyli praktycznie tylko Wielki Piątek i Wielka Sobota. Potem przygotowania zabierały cały tydzień, aż wreszcie ok. V w. czas przygotowania do uroczystości Zmartwychwstania wydłużył się do 40 dni.

Liczba 40 stanowi w Piśmie świętym wyraz pewnej dłuższej całości, czasu przeznaczanego na jakieś konkretne zadanie człowieka lub zbawcze działanie Boga. W

Wielkim Poście Kościół odczytuje i przeżywa nie tylko czterdzieści dni spędzonych przez Jezusa na pustyni na modlitwie i poście przed rozpoczęciem Jego publicznej misji, ale i trzy inne wielkie wydarzenia biblijne:

- czterdzieści dni powszechnego potopu, po których Bóg zawarł przymierze z Noem;
- czterdzieści lat pielgrzymowania Izraela po pustyni ku ziemi obiecanej;
- czterdzieści dni przebywania Mojżesza na Górze Synaj, gdzie otrzymał on od Jahwe Tablice Prawa.

- *Droga krzyżowa w piątki o godz. 17.00*
- *Gorzkie żale w niedziele po Mszy św. o godz. 12.30*

Posypmy głowy popiołem

Od posypania głów popiołem rozpoczyna się w Wielki Post, 40-dniowy okres przygotowania do największego święta chrześcijan - Wielkanocy. Tradycyjnemu obrzędowi posypania głów popiołem towarzyszą w Wielką Środę słowa: "Pamiętaj, że jesteś prochem i w proch się obrócisz" albo "Nawracajcie się i wiercie w Ewangelię".

Sam zwyczaj posypywania głów popiołem na znak żałoby i pokuty znany jest w wielu kulturach i tradycjach, często w Starym Testamencie jest też mowa o posypaniu głowy popiołem jako znaku pokuty. W Kościele pierwszych wieków biskup naznaczał w ten sposób jedynie tych, którzy czynili publiczną pokutę i aż do Wielkiego Czwartku byli wyłączeni ze wspólnoty. Z czasem obrzęd ten stał się znakiem postu i pokuty, odprawianej prywatnie przez wszystkich wiernych, w łączności z innymi członkami Kościoła. Dopiero w VIII w. zaczęto sypać popiołem głowy wszystkich - wszak każdy jest grzesznikiem.

Pierwsze świadectwa o święceniu popiołu pochodzą z X w. W następnym wieku papież Urban II

wprowadził ten zwyczaj jako obowiązujący w całym Kościele. Z tego też czasu pochodzi zwyczaj, że popiół do posypywania głów wiernych pochodził z palm poświęconych w Niedzielę Palmową poprzedzającego roku.

"Nawracajcie się i wiercie w Ewangelię".

Post, modlitwa, jałmużna

Hymny liturgiczne następująco wyrażają istotę tego okresu: "Dależ nam przykład, o Jezu, czterdziestu dni umartwienia; aby w nas ducha odnowić, wymagasz postu i skruchy" albo w innym miejscu: "Jak naród wybrany idziemy za Tobą, nasz Boże i Wodzu, co w słupie ognistym wskazujesz nam drogę pośpiesznej ucieczki z krainy grzechu i śmierci". Czas postu, to specjalny czas ćwiczeń duchowych, pokuty, dobrowolnych wyrzeczeń, takich jak post, modlitwa i jałmużna.

Modlitwa, szczególnie ta polegająca na rozważaniu Męki Pana Jezusa, pozwala samemu podjąć pracę nad swoim życiem. Post nie ma być zwykłym odchudzaniem się, ale jest poskromieniem swego ciała. Człowiek który potrafi sobie odmówić łakoci, czy jakiegoś dobrego poży-

wienia, uczy się jak być panem samego siebie.

Owoce postu powinna być jałmużna - dzielenie się z potrzebującymi. Jeden ze starożytnych pogańskich filozofów zapisał wiele

mówiące słowa: "Kiedy pośród chrześcijan znajduje się biedak, poszczą przez dwa lub trzy dni, a pokarm, który sobie przygotowali, przekazują potrzebującym"

Rekolekcje wielkopostne 25 – 27 marca 2011

25 marca, piątek –

Zwiastowanie Pańskie

9.30 – Kościół

11.00 – Filipy

14.00 – Liza

16.00 – Mierzwin

17.30 – Droga krzyżowa

18.00 – Kościół

26 marca, sobota

9.30 – Kościół

11.30 – Liza

15.00 – Filipy

18.00 - Kościół

27 marca, niedziela

8.15 – Mierzwin

9.30 – Kościół

11.00 – Filipy

12.30 - Kościół

15.00 – Liza

SAKRAMENT POJEDNANIA W PIĄTEK I SOBOTĘ.

Rekolekcje prowadzi:

O. Zdzisław Klafka, CSsR
(Redemptorysta), Redaktor Radia
Maryja i TV TRWAM.

Po co rekolekcje?

Kiedyś jeden z parafian został zapytany, czy był na rekolekcjach? Ten odparł: po co mi rekolekcje? Nikogo nie zabiłem, ni podpaliłem, modłę się, nie grzeszę – więc żyję w porządku wobec Pana Boga. Niech ci,

co grzeszą idą na rekolekcje i do spowiedzi, ja tam nie mam z czego się spowiadać.

Zapewne nie tylko ten jeden, ale wielu myśli podobnie. Czy ludziom wierzącym potrzebne są rekolekcje? Na to pytanie daje odpowiedź sam Pan Jezus i to własnym przykładem. No bo kto jak kto, ale On na pewno nie miał żadnego grzechu i tym

bardziej nie musiał odprawić apostołowie, że nie potrzebujemy jej rekolekcji. Tymczasem Ewangelie już zgłębiać i wyjaśniać? Czy mamy opisywać, że po chrzcie w Jordanie może tak wielką wiarę, że nie Jezus udał się na pustynię i tam potrzebujemy jej czterdzieści dni prze- umacniać wspólną bywał poszcząc i modląc się. Tam też słuchaniem Słowa Bożego i jakby „nabierał mocy” do przeciwstawiania się diabłu, kiedy on zaczął Go kusić. Oczywiście Pan Jezus miał wystarczającą moc, by nie ulec złemu duchowi, a te jego rekolekcje na pustyni mają tylko nam pokazać, że trzeba czasem oderwać się od swoich codziennych zajęć, by na modlitwie, poszcząc i słuchając Słowa Bożego umacniać swoją wiarę. Znajdujemy też w Ewangeliiach słowa Pana Jezusa skierowane do Jego uczniów. Apostołowie z zapałem opowiadali o tym, jak głosili Słowo Boże, ilu uzdrowili i ile uczynili dobra.

Chrystus wysłuchał ich i powiedział: „Pójdźcie wy sami osobno na miejsce pustynne i wypocznijcie nieco”.

Na osobności Jezus wyjaśnił swoim uczniom niektóre zawilosci Jego nauki. Widzimy że i apostołowie potrzebowali rekolekcji i takie rekolekcje głosił im sam Pan Jezus.

Czy my lepiej znamy i rozumiemy naukę Chrystusa niż Jego

Niech nikogo, kto twierdzi, że wierzy w Boga nie zabraknie na rekolekcjach.

odprawić apostołowie, że nie potrzebujemy jej już zgłębiać i wyjaśniać? Czy mamy może tak wielką wiarę, że nie potrzebujemy jej umacniać wspólną modlitwą, słuchaniem Słowa Bożego i sakramentami? No dobrze, mógłby ktoś powiedzieć. Apostołem rekolekcje głosił sam Chrystus. Tymczasem do nas przyjdzie jakiś ksiądz. Chrystusa bym

słuchał, bo w niego wierzę, ale w księdza nie muszę. Jeśli twierdzisz, że Chrystusa posłuchasz, to przyjmij do serca te Jego słowa, które skierował do swoich uczniów: „Kto was słucha, Mnie słucha, a kto wami gardzi, gardzi Tym, który mnie posłał.” Dziś Chrystus przemawia do nas przez wybranych przez siebie ludzi. Jeśli rzeczywiście jesteś gotowy słuchać Chrystusa, to uwierz wyżej

przytoczonym Jego słowom. Nie gardź głoszącym Słowo Boże człowiekiem, by się nie okazało, że przez to gardzisz

samym Chrystusem. To On podczas rekolekcji będzie przemawiał, to On będzie rozgrzeszał, upominał i dodawał otuchy, to On będzie nawoływał do poprawy życia – tak jak czynił to nad jeziorem Genezaret, w Jerozolimie i w Kafarnaum. To On

chce się spotkać podczas rekolekcji ze człowiekiem-księdza, czy Mu tego nie
wszystkimi swoimi uczniami, a że wolno?
czyni to przez pośrednictwo

Za „Wierzę” nr 1 z 2004r.

Warunki sakramentu pokuty

1. Rachunek sumienia

Refleksja zmierzająca do uświadomienia sobie treści, okoliczności, motywów popełnionych grzechów w okresie od ostatniej spowiedzi do chwili obecnej. Rachunku sumienia dokonuje się w oparciu o Dekalog i naukę moralną Chrystusa.

2. Żal za grzechy

Skrucha przeżyta w zetknięciu z prawdą o własnej grzeszności oraz wiarą w nieskończoność miłosierdzia Bożego następuje po solidnym rachunku sumienia.

3. Mocne postanowienie poprawy

Decyzja o odwróceniu się od czynionego zła. Wyrażenie woli nie wracania do uprzednio popełnionych grzechów. Podjęcie konkretnych

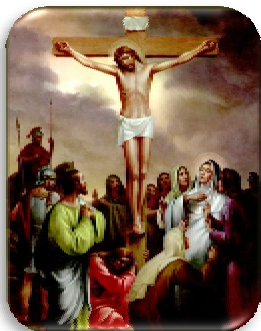
postanowień dotyczących ascezy oraz pracy nad sobą.

4. Szczera spowiedź

Ustne wyznanie grzechów spowiednikowi. Podstawowym warunkiem ważności spowiedzi jest jej szczerość i wyznanie co do liczby i rodzaju wszelkich grzechów ciężkich. Zaleca się wyznawanie grzechów nowszych. Spowiedź, w której świadomie zataja się popełnione grzechy, z natury swojej jest nie ważna.

5. Zadośćuczynienie Bogu i bliźniemu

Podjęcie działań zmierzających do naprawienia wyrządzonych przez siebie krzywd. Stanowi ono zwieńczenie i dopełnienie sakramentu pokuty i pojednania.

Historia Drogi Krzyżowej

Mniej więcej 800-900 lat temu na zachodzie Europy, a nieco później u nas, pobożność chrześcijan zaczęła się zmieniać. Dawniej więcej mówiono o potędze Boga, nawet jeśli przedstawiano Go na krzyżu, to nie cierpiącego, lecz triumfującego. Wynikało to z rywalizacji chrześcijaństwa

wczesnym średniowieczu z kultami pogańskimi.

Księża chcieli przekonać swoich nowych wiernych, że Bóg,

w którego uwierzyli jest potężniejszy od bożków, w których wierzyli ich dziadowie.

Potem dopiero ludzie zaczęli dostrzegać właściwy wymiar Ofiary Chrystusa. I zapragnęli Ją zrozumieć i przeżyć.

Nabożeństwo upadków Jezusa

Wielkim przeżyciem dla Europejczyków okazało się poznanie

miejsc Męki Pańskiej podczas wypraw krzyżowych. Dwa na posługujące ludziom w miastach nowo utworzone zakony – franciszkanie i dominikanie, zaczęli wówczas organizować tzw. nabożeństwa upadków Jezusa. Kiedy franciszkanie, w I połowie XIV wieku, przejęli opiekę nad sanktuariami jerozolimskimi rozwinął się kult "dróg", czyli przejścia Chrystusa z pretorium Piłata, gdzie zapadł wyrok, na Golgotę, gdzie został wykonany.

Nasi przodkowie już wiele stuleci temu starali się stworzyć taki rodzaj nabożeństwa, które pozwoliłoby im szczególnie głęboko przeżywać Mękę Zbawiciela. Tak powstała Droga Krzyżowa.

Z połączenia tych dwóch nabożeństw powstały stacje Drogi Krzyżowej. Nazwę wprowadził w

1458 roku W. Wey.

Odwiedzanie Ziemi Świętej przez wielu pielgrzymów sprawiało, że po powrocie do domu starali się o stworzenie namiastki Jerozolimy, by łatwiej odczuć to, co przeżywali w miejscu Męki Zbawiciela. Począwszy od XV wieku w całej Europie wznoszono więc budowle przypominające jerozolimskie. Zespoły tych budowli zaczęto nazywać kalwariami.

Pierwsza Kalwaria powstała w latach 1405-1420 w południowej Hiszpanii. Założył ją dominikanin, bł. Alvaro z Kordowy w górach Sierra Morena. Następne Kalwarie stanowiły coraz większe obiekty sakralne, np. Kalwaria w Plougastel w Bretanii miała 200 kaplic i figur. Początkowo liczba stacji Drogi Krzyżowej pozostawała nie ustalona – było ich 7, 9, 12, 18 itd.; różnie lokowano też punkt wyjścia nabożeństwa (Wieczernik, Ogrójec, pałac Piłata). W obecnej postaci Droga Krzyżowa została ukształtowana w XVIII wieku. Z czasem zaczęto w całym Kościele wnosić tzw. „stacje” męki Pańskiej. Wierni obchodząc je rozpamiętują cierpienia Jezusa.

Historia Gorzkich Żali

Gorzkie Żale - to nabożeństwo, które wyrosło z polskiej duchowości i pobożności okresu baroku. Polega również na rozważaniu męki Pańskiej.

Gorzkie Żale wiążą się z Bractwem św. Rocha z roku 1698 przy kościele św. Krzyża w Warszawie. Duże zasługi w propagowaniu nabożeństw mają misjonarze św. Wincentego a Paulo dzięki misjom ludowym i kierowaniu znaczną częścią seminariów duchownych. Gorzkie Żale niezwykle szybko rozpowszechniły się po całej Polsce i wszędzie tam, gdzie były polskie serca.

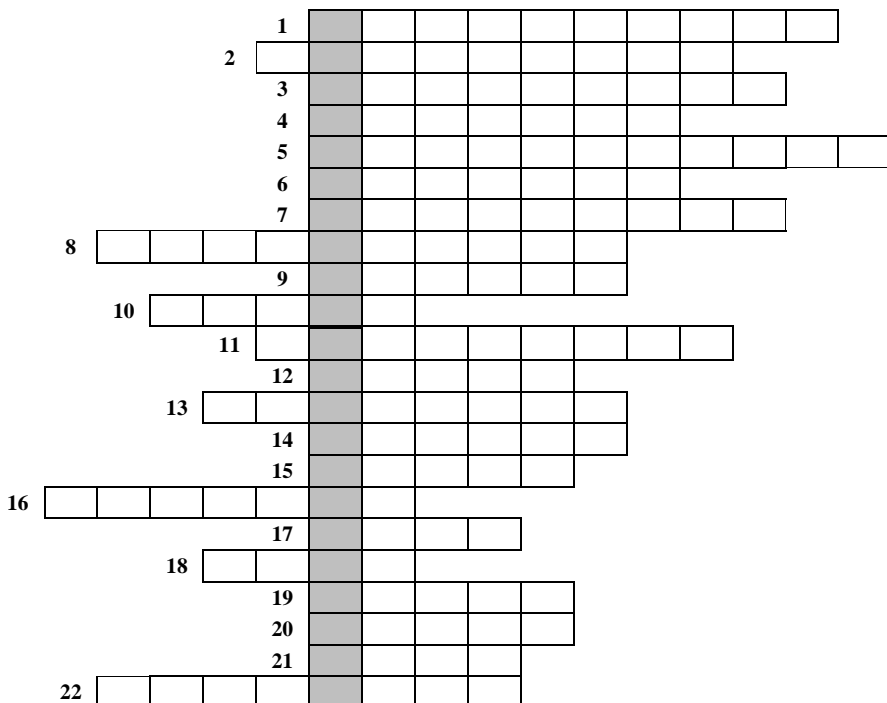
Składają się one z trzech części, które śpiewa się łącznie, lub poszczególne części w kolejne

niedziele Wielkiego Postu. Nawiązują w swej formie do dawnej jutrzni brewiarzowej. Rozpoczynają się tzw. Pobudką. Następnie jest hymn o Męce Pańskiej i lamentacje odpowiadające trzem psalmom w jutrzni, które wyrażają ból duszy z powodu męki Zbawiciela i rozmowę duszy z Matką Bolesną. Antyfony "Któryś za nas cierpiał rany" jest śpiewem kończącym Gorzkie Żale.

Jest to drugie niezwykle ważne nabożeństwo Wielkiego Postu, które pobudza do refleksji nad istotą cierpienia oraz zadumy nad własnym postępowaniem, gdyż za wielką cenę zostaliśmy odkupieni.

Za „Sługa” nr 27.

Krzyżówka liturgiczna

1-Poranna msza w Wielką Niedzielę 2-W Piśmie Św. stary i nowy 3-Na szyi księdza 4-Człowiek pod wpływem szatana 5-Rodzaj bielizny używanej w liturgii 6-Plaga .... 7-lekcja religii 8-Jan, który chrzczył 9-W tej rzece Jezus został ochrzczony 10-Pisze, że w czasie zmartwychwstania, Anioł zstąpił z nieba 11-Jest ich cztery w Piśmie św. 12-Syn Abrahama 13-Inna nazwa Liturgii Godzin 14-Naczynie, w którym rozpuszcza się upuszczoną Hostię 15-Symbol chrześcijanina 16-Inaczej 10 przykazań 17-Trwa 40 dni 18-postać biblijna, mieszkaniec ziemi Us 19-Stary Testament = ... Przymierze 20-Na tej górze Mojżesz dostał dekalog 21-Nowy Testament = ... Przymierze 22-Tam urodził się Jezus

DIECEZJA DROHICZYŃSKA
Rzymskokatolicka Parafia
pw. św. Stanisława Bp.M.
 w Topczewie, ul. Brańska 4
 17-132 Wyszki, tel. 85/7371210

KANCELARIA CZYNNNA:
8.00 – 9.00
16.00 – 17.30
W NIEDZIELĘ NIECZYNNNA